

Szerkesztési iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A földadó.

E lapok hasábjain annak idejében szakavatottan volt ismertette a kataszteri munkálat nagy hordereje s az itt netalán elkövetett tévedések következményei. Most azonban, midőn az országos földadó-bizottság a tisztajövedelmi fokozatokat már megállapította, — nem lesz czélszerűtlen egyes — különösen megyénk viszonyaira vonatkozó téves osztályzat egy némelyikére figyelemztetni a közönséget, annyival is inkább, mivel a törvény szerint e jövedelmi fokozatok — amennyiben itt-ott tévesek volnának, — a most következő egyéni felszólamlás útján kiigazíthatók.

Epenezért polgártársaimnak vélek jó szolgálatot tenni, midőn ezen egyéni felszólamlás nagy fontosságára és irányára felhívom a gazdaközönségnek, különösen pedig a községi előjárásának figyelmét, miszerint a helyi tényleges viszonyok figyelembe vételével a szükséges felszólamlásokat annak idejében megtenni nem mulasszák.

Nem a felállított tisztajövedelmi fokozatok helyes vagy nem helyes voltáról, nem a kataszteri műveletek helyes vagy nem helyes arányáról akarok szólni, de azon sajátosság, s megyénk helyi viszonyából kifolyó fontos körülményről, melyet Gömör-megye körülbelül 100 községének gödrös, kopár területei idéznek elő, melyek sem az egyik, sem a másik helyszíni szemle alkalmával kellőképp figyelembe nem vettek, minek folytán igen sok község a terméketlen s így nem jövedelmező földterülettel épenugy s oly mérvben fizetendi az adót mint eddig; mert az ily területek seholy sem lehetnek elkülönítve a termékeny használható résztől.

A községi kataszteri bizottság a kiigazítási munkálatnál csakis a legelőtörés és erdőirtás mivelési ágánál történhető változásokat vette fel, melylyel csak az adót szaporította; míg a hegyes, gödrös, vizenyős térségekben bővülő határokon p. o. Ajnácskő, Almágy, Tajti, Zabar, Péterfala stb. s más ezekhez hasonló helyeken s ott, hol a határnak egy harmada, sokszor fele teljesen terméketlenné vált, vagy válhat: egyik becsülő bizottság által sem soroztattak ezek a kellő helyre. Holott ily terü-

leteknek a törvény intentiója szerint a termő résztől külön kellett volna felvételni, mert így amint van, — ha felszólamlás nem történik, — ép oly mérvben fizeti az államadót a közönség ettől is, mintha termő föld volna.

Én mint a rimaszombati becsülőjárás akkori biztosa átláttam ezt s erről kimerítő jelentést is terjesztettem fel, melyben hangsúlyoztam, hogy így a hegyes vidékek lakói túlságosan meg lesznek adóztatva, minek folytán kataszteri mérnökök kiküldetését kértem, kik az ily területeket elkülönízzék.

E felterjesztésre ki is küldetett az illető mérnök és Zabar községében a terméketlen részt külön is választotta, minek folytán előállott az, — a minek mindenütt be kell következnie, — hogy a terméketlen határrész azon osztályba soroztatott, mely tényleg megilleti s így Zabar majdnem felényi adót fizet mint eddig.

Később mint privat ember is figyelmeztettem erre a kat. igazgatóságot, de figyelmeztetésem méltányolva nem lett, s a muaka — legalább ez irányban végkép megakadt.

Pedig a zabari határhoz hány hasonló vidék, s terület van még Gömörben?

Épenezért bátor vagyok felhívni megyénk községeinek előjáróit, a közigazgatókat és birtokosokat, miszerint a küszöbön álló s most következő egyéni felszólamlásoknál mindenütt, hol a felvétel a tényleges állapottal, az igazság- és méltányossággal meg nem egyezik, sőt magával a kataszteri törvény szellemével ellenkezik: ez állapotot kellő módon hangsúlyozni nem mulasszák, sőt a minőségi osztálynak helyes és a tényleges állapotnak megfelelő kiigazítására, illetve a terméketlen résznek a termő résztől való elkülönítésére kérjenek kataszteri mérnököt, ki utasítva legyen a Zabaron megkezdett munka folytatására. Mit ha megnyerendek, sok oly tévedés lesz helyrehozva, mely a munkálatba becsusztott, és sok község adója fog tetemesen leszállani, mert a terméketlen s így mit sem jövedelmező területért nem fognak adót fizetni.

Vajda Gyula.

Nyilatkozat

a „Gömör-Kishont“ 5-ik számában megjelent nyilt-levele.
Putnok, 1884. febr. 13.

Midőn Putnok a vele érdekkapcsolatban álló s kereskedési és forgalmi piacukat itt találó borsodmegyei községekkel — a régóta működő erős áramlat folytán — aközébe lépett, hogy úgy helyi, mint a vidék üzleti viszonyaira nézve oly nagy horderével bíró járási székhelyet nyerjen; előre érezte, hogy ezért e megyében többek ellenszenvével találkozhat. Különösen érezte pedig akkor, mikor a vele szomszédos borsodmegyei községek adminisztrationális (nem magasabb, hanem közvetlen) tekintetből is elodázhatlannak látva magukra nézve eddigi székhelyük megváltoztatását; hogy Borsodmegye közönségének támogatását annál inkább megnyerjék, Putnokot jelölték és kérték járási székhelyül, s Putnok városa a maga részéről szintén kérelmezte Borsodmegyéhez csatoltatását. — De arra nem számított Putnok közönsége, s a tárgyas felfogás higgadt szabályai szerint nem is számíthatott, hogy e reá nézve sok tekintetben vitális s közügyileg Gömör egy részének is érdekében fekvő törekvéseért, a legmélyebbre ható sértésekkel illettessék. Ugyanazért, bár nyugodtan kívánta bevárni ez ügy lefolyását, melynek sorsa ugyis az intező körök méltányossága, jóakarata és bőlesességétől függ; de miután helyi lapjainkban cikkek-cikket ér, melynek éle mind törekvéseink ellen irányul: akaratlanul is szót kell emelnünk, ha nem ügyünkért, legalább azon sértések ellen, melyek a „Gömör-Kishont“ hasábjain megjelent nyilt levélben reánk zúdítottak.

A nyilt levél írója ugyan elismerve, miszerint annak „hogy Putnok székhely legyen, megvan jogosultsága s kétségtelen, hogy azt magasabb adminisztrationális érdekek támogatják,“ de mivel szerinte „mindenki tisztában van az iránt, hogy nevezett város lakosait nem ama fennhangzot magassabb adminisztrationális érdekek bántják,“ tehát így concludál: tekintetbe véve, hogy a valódi hazafiaság az önmegtagadásban és lemondásban rejlik, ezen mozgalmat, sem a város érdekében nemesnek, sem az anyamegye iránt méltányosnak, sem pedig hazafiasnak nem tartom.“

Előre megjegyztük, hogy a dolog érdeméhez szólni nem akarunk. — Hogy minket magasabb adminisztrationális érdekek zaklatnak, azt magunkról nem állítottuk; arra az átkelést kívánó 40 vidéki község fektette figyelmét és méltatást igénylő kérelmét, melyet azonban tekintetektől tőlünk sem lehetne épenséggel megtagadni; de bár lenézőleg megtagadtassék is az tőlünk, már azt nemesak logikailag helytelennek, hanem indokolatlanul is kell nyilvanítanunk, hogy a részünkről megindított mozgalom nem-

TÁRCZA.

Párbeszéd

Franklin és a Podagra között.

Fordította: Sarkváry.

— Ezen kis dialog művecske kettős érdeklőbir. Először, mert Franklin maga írta 71—77 éves korában, francia nyelven Párisban tartózkodása alatt (1776—1783.), másodsor, mert ebből megismerhetni e nevezetes férfinak mindennapi életmódját.

Franklin: Oh! — oh! — oh! Edes Istenem! Mit vétettem, hogy ily sokat kell szenvednem?!

Podagra: Többfélét. Sokat ettel sokat ittál, s lábaidat elkényeztetted.

Fr: Kicsoda beszél velem?

P: En magam, a podagra.

Fr: Ellenségem! Saját személyemben!

P: Ellenséged? Teljességgel nem.

Fr: Halálos ellenségem. Mert nemesak testemet akarod szétrombolni, hanem jó híremet is megsemmisíteni, hirdetvén, hogy én falánk és iszákos vagyok, pedig minden ismerőseim jól tudják, hogy én sohasem ettem vagy ittam sokat.

P: Ismerőseid szemethunyhátnak mindannyiszor, valahányszor feletted ítéletet mondanak, de én tudom, hogy azon lakóma, mely egyik, sokat mozgó embernek igen megjárja, nagyon ártalmas lehet a másik, mindig esendesen ülőnek.

Fr: Hiszen én — oh! — oh! — mindig annyi mozgást teszek — oh — oh — oh — a mennyit csak tehetek kedves madame Podagra. Ön ismeri ülő élet-módomat s azt gondolnám drága madame Podagra: már csak azért is kedvezhetne ön egykissé nekem, miután az nem is egészen az én hibám.

P: Kedvezni? épen nem. Kiméld udvarias ékes szólasodat, mert mentegedőzéid mit sem használhat. Ha

életmódod ülő, annál mozgékonyabbaknak kellene szünóráidnak lenniök. Lovagolnod vagy gyalogolnod kellett volna, rossz időben pedig tekeasztalnál játszani. Azonban vizsgáljuk csak kissé életmódodat. Ha a reggelek hosszuk s elég időd volna sétálni menni, mit csinálsz? A helyett, hogy üdves mozgás által étvágyat szereznél a reggelihez, olvasol, vagy a röpíratok s újságokban lapozgatsz, melyek nem érdekelik a fáradságot. Mindamellett gazdagon reggelizel. Négy eszébe tejeles theádnak kell lenni s azon felül egy pár kétszersültnek vagy vajszeletnek, füstölt marhahussal mellékelve, mi nem könnyen emészthető. Ekkor azonnal iróasztalodhoz ülsz, vagy pedig ügyes-bajos emberekkel beszélgetsz. Így tart ez délutáni egy óráig legkisebb testmozgás nélkül. Ezt még mind el nézném neked, mert mint mondd, állapotodhoz van kötetve. De hát ebéd után mit csinálsz? A helyett, hogy barátaidnak, kiknél ebédeltél, szépekertekben sétálni mennél, mint minden okos ember eszelek-szik, leülsz a sakkasztalhoz s ott láthatni téged két-három óráig egyhuzomban. Ez a te örökös szórakozásod, mely az ülő életmódú embereknek teljességgel nem való, mert a helyett, hogy a folyós részek keringését gyorsítná, e játék feszült figyelmet kívánván, méginkább akadályozza azt. A belső elválasztások, elkülönítések meggátoltatnak. Mi következik aztán az ily fonák életrendszerből? Test akadózó nedveikkel, melyek elvégre megromlanak; test, melyet a legveszélyesebb betegségek minden nemei fenyegetnének, ha én a podagra eddig segítségül nem jövök s egymásután mindeniket meg nem rázom, meg nem tisztogatom s szét nem osztatom. Ha mégis Páris valamely kis szöglet utcájában szoknál étkezni, tühető lenne az átkozott sakkjáték; de te ugyanazt teszed Passy, Antenil, Montmache, Épinay és Sancyban, hol a legszebb kertek, legszebb nők s legtisztább levegő található s hol te egész kényelemmel sétálva a legkedvesebb s letanulságosabb mulatságot élvezhetnél. Piha monsieur Franklin! De egészen feledtem prédikálásom közben a fenytékeket, melyekkel még adósd vagyok. Ime! vedd e szarást — és ezt — és még egyet.

Fr: Oh! — oh! — derék madame Podagra, tarts oly hosszú predikációt a minő teszik, csakfenyitékeiktől kiméljen meg.

P: Epen nem, egyet sem engedek el közülök. Javodra vannak azok. Ime! — Nesze!

Fr: Oh! — oh! — Ön igazságtalanul bánik velem legkegyelmesebb asszonyom, én valóban sok mozgást teszek, midőn kikocsizom és ismét hazajövök.

P: Igen is. Kocsiban, mely ruganyokon függ. Minden kigondolható mozgás között ez a legjelentéktelenebb. Vegye csak az ember a melegségi fokot, melyet a mozgások különböző nemei előidéznek, igen könnyen megítélhetni mindeneknek hatását. Ha télben például hideg lábakkal kimégy, egy órai séta után felmelegülnek lábad, valamint egész tested is. Lovon négy órát ügethetsz, míg ugyanazon hatást idézed elő. Olyan kocsiban pedig, mely kényelmes ruganyokon függ, egy egész napon át utazhatsz, mégis midőn este szállásra érsz, még mindig jéghidegek lesznek lábad. Hogy nevezheted hát azt mozgásnak, ha félórára kikocsizol? A jó Isten nem minden embernek adott kocsit, de igen két lábat, melyek sokkal kényelmesebb s szolgálatkészebb gépek a kocsinál. Azért légy háladatos és használj a magadéit, a mint illik. — Akarod-e tudni, mint üzük, kergetik azok ide s tova testedben a folyós részeket, mialatt azokat kényelmesen s egymás elé rakogatód? — Menéskor tested egész sulya most a jobb, majd a bal lábára vetetik, nagy erővel nyomja ez a láb edényeit, melyek azt, a mit tartalmaznak, visszaönlök s mialatt a suly az egyik lábról elvétezik s a másikra ismét felvétetik: időt nyernek az edények arra, hogy ismét megteljenek és ez így megy tovább tovább folytonosan. A vérkeringés e szerint a járás által gyorsítottatik, a folyadékok mozgásba hozatnak, ritkítottatnak, az elválasztások megkönnyítettnek s minden jól megyen. Az erezák megpirosodnak s az egészség virágzik. — Te kintad meg csak Antenili barátnédad, ezen nő több valódi bőlesességet nyer a természetől, miut a mennyit fél tucet ugynevezett filozófus összevéve merithetne könyveiből. Midőn ő meglátogatott tégedet, nem gyalog jött-e? Reggeltől est-

telen. Miért tartja azt nemtelennek? Azért talán nem, hogy Putnok több honpolgár társával kapcsolatos érdekét akarja előmozdítani? Hiszen az nemtelen törekvésnek nem nevezhető, az ellenkező érdekelme megszegőítő szemrehatárást. Putnoknak pedig a mozgalomban más iránya nem volt, nem lehetett. Az igaz, hogy nem jutott észébe, a törvénylátókörön is túl tekinteni, de ha esetleg valamely távolba látó politikus figyelmeztette volna is erre, aligha lett volna képes felfedezni azt az országos veszélyt, mely vágyainak nyomában jár, mely szerint ennek keresztülvitele „csak magasabb állami érdekek rovására történhetnék.” Ilyenre ugyan Putnokon senki sem gondolt, sőt hogy Putnok ily politikai jelentőséggel bírjon, akár a hazában, akár csak a megyében is, arra ugyan neveltségi önhittség nélkül bizony nem is gondolhatott.

De „videant consules” Putnok az egyetlen bástya Gömörmegyében, melynek elestével itt a magyarság ügye megindagodik, s most még dicséretet érdemlő nemzetiségi szervezete előrelátható felbomlásra indul. Ha Putnoknak is lett volna egy Profétája, ki ezt megismertette, beláttatta volna vele: úgy bizonyára, mielőtt e mozgalom terére lépett, számított volna nemzeti érzelmeivel, s vitalis érdekeinek mellőzésével is, vonakodott volna olyat tenni, mi egy magyar közönségre nézve nem nemes tett. S bizonyára nem lett volna méltánytalan az anyamegye iránt sem. — De ha Putnok oly nagy tényező Gömörmegye nemzeti viszonyaiban, hogy ezt méltányossága mellett sem tanácsos ki-boacsátani a régi kapcsolattól: miért nem fektetett arra a megye már eddig is több súlyt? miért nézte közönyt mint emésződik magára hagyott küzdelmeiben? Akkor talán inkább megillette volna az anyamegye iránti méltánytalanság vádját is. — Távol legyen, hogy vádolni akarjunk, de joggal kérdjük, mit tett Gömör anyai időn át az előre törekvő Putnok érdekében, hogy most a tizenkettedik órában egyszerre az anyamegye iránti hálátlansággal vádlat-hassék? Mit az állam folytonosan egy jelentékeny pénz-üggyel hivatalt tart itt fenn, s ujabbban esendői állomást rendezett be: Gömörmegye -- hogy többet ne mondjunk — csak a körorvosi állomások szervezésénél is, nem a tisz- szerte kisebb Bányánál tette-e a körorvos széklyévé, — alig egy jó negyedóra távolságra Putnoktól, — mit sem te- kutva arra, hogy itt 3000 lakos, tekintélyes gyógytár s a vidék üzleti központja van? vagy intézkedett-e, már csak saját renomméja érdekében is, hogy a városon keresztül vezetett országút, melynek két megye közlekedik, örökös mo- cesaraitól mentesíttessék? Nem panasza ez, csak védekezés. — Mert ne gondolja a nyilt-levél írója, hogy mi a megyé- hez fűző szálakat csak azért, mivel érdekünk úgy hozta, minden megindulás nélkül szakgatóknak szét; vagy hogy a megyék a vitikus kapcsolata iránt kegyellett ne viseltetnénk: de midőn egy közügyi s velünk együtt e vidékbeli honfőúrtaink törekvéseinek is megfelelő ezelt csak ily áldozattal látunk elérhetni, akkor, ha miúket az anyamegye méltánytalansággal vádolna, magasabb hazafiúi szempontokból magát ítélné el. — Anyival inkább tehát a hazafiatlanság vádjára alig lehet szavunk, egyéni hazafiaságnakról beszél a mult, ismeretes az némileg a jelenben is: hazánkuk pedig egészen más jövőt képzelünk, mintsem hogy — a mi most sincs — valaha egyes közse- gek határozzanak annak nemzeti léte felett.

Valjon jól átgondolta-e tehát a nyilt levél írója, hogy midőn ezt mondja „kétségtelen, miszerint azt, hogy Putnok székhely legyen, magasabb admi- nistratív érdekek támogatják.” Putnoknak ez irányban indított mozgalmát sem nemeselek, sem méltá- nyosnak, sem hazafiasnak nem tartja. Ha nem ellen- sége Putnoknak, mint leendő székhelynek, miért nem maradt érvelésében az általánosságnál, a nélkül, hogy a várost, s annak vezérférfiai lenező sértésekkel illet- né? Szentvedélys szavait kell használjunk, hogy ez meg- gondolatlanosság, vagy a meggondolatlan- ság által sem menthető. . . . Hiszen mi sokkal általánosabb, közhasznubb s ugy hazánk mint polgártársá- inkra nézve nemesebb célú ügyért indítottuk meg a moz- galmat, mint sem azért bárkitől is, ki e hon közjavit s vi- rágzását szíven viseli, anyival inkább megyénk egyik nota- bilitásától ily sértésekre gondolhattunk volna.

Ha egy képzelt mumus mellett az ily érdekek mel- lözhetnek, vagy ha folytonosan csak általános érdekek le- szorításával kell óvunk nemzetünk fentartását, úgy addig

vég jár ő ide s tova, s mindazon betegségeket, melyek a lomhaságból erednek, lovai számára hagyja fel. De nézd azt is, mily állandó az egészsége, mily tartós még szépsége is. Te ellenben ha Antenilbe megy, kocsiba fogatsz. Pedig egy lé- pessel sincs messzebb Passy Antenilhez, mint Antenil Passyhoz.

Fr. Madame, ön unalmat okoz nekem okoskodásaival.
P. Jól van tehát hallgatók, s folytatnom mestersége- met. — Nesze, még egy szurás — és ismét egy, —
Fr. Oh! oh! — Kérem, inkább csak beszéljen ön.
P. Nem, nem. — ez éjjel még bizonyos számú sza- rásokat kell veled közlenem, a többit pedig reggelre ga- zdálkodom meg.
Fr. Edes istenem, már meg a láz, oh — oh. Hát senki sem akarja levenni rólam e fájdalmakat?
P. Ezt lovaiddól kérdezd. Azok mentettek fel a gya- loglás fáradsalmaitól.
Fr. Hogy lehet ön madame oly kegyetlen, engem e semmiségért annyira kizozni.
P. Semmiség? Bűneidnek egy hosszú jegyzéke kezem- ben s akár mindenik szurásomról számot adhatok neked.
Fr. Halljuk csak.
P. Részletezve igen hosszú, csak összegéről tudósítlak.
Fr. Egészen fül vagyok.
P. Emlékezzél csak, mily sokszor feltetted magadban: holnap korán sétálni megyek a boulognei erdőbe, a Moute kertbe vagy saját kertembe. S ha eljött a reggel, igen hi- deg vagy igen meleg, nagyon szeles vagy nagyon nedves vala az idő, holott valósággal mindannyiszor csak te volt- lalt rest.
Fr. Megvallom, hogy e megtörtént vagy tizszer ebben az évben.
P. Igen kevés, 197-szer történt meg.
Fr. Lehetséges volna-e?
P. Nagyon lehetséges, mert igaz. Ismered-e Madame B. kertjeit? Ismered-e az ötven lépcsőjű pompás hágesót, mely az erkélyről a térségre vezet? Hetenkint kétszer látogattad meg e szeretetre méltó családot. Te magad talált

gyakorolgtatjuk a lemondás hazafiu erenyet, mig vegre nem lesz azt kinek gyakorolni.

De hát ez „hazafiatlan vaktság.” — Vallja, a ki hiszi. A magyar nemzeti politika imperativumának nem szabad mindig és sokszor csak képzelt okokra is, áldozatul dojni egész vidékek polgárainak érdekeit, mert hiszen azok is, kik tényleg a nemzettestet alkotják, csak úgy vihettek erőt a testbe, ha épek és egészségesek maradtak, sőt csak akkor éltettek.

Arra nincs szavunk — mert közvetlenül nem minket illet — hogy a nyilt-levél a fenyegetődzést is érvül hasz- nálva, azzal a magas kormány elhatározásának is praedju- kálni akar: nagy súlyt képvisel sokszor egy ember is a politikai élet mérlegében, az igaz, de egy halas közönség méltányossága talán mégis nagyobb.

Az alaptalanul reánk zudított sértéseket ismételtelen is visszautasítva, a nyilt-levél azon támadó érvét, miszerint az általunk indított mozgalom, a megye és nemzet általánosabb érdekeit veszélyeztetné: mint önmagának is ellenmondó, erő- szakolt állitást, a közönség hazafias, szenvedélytelen jóakar- atának higgadt ítélete alá boacsátjuk.
Többen.

Rimaszécs, 1884. febr. 21.

T. Szerkesztő ur! Beszélő lapja február hó 17-iki szá- mában „székhelykérdés a rimaszécsi járás” ezim alatt oly közleményt jelent meg, melyet mi, Rimaszécs város képviselő testülete szó nélkül nem hagyhatunk.

Mintenekelőtt nem tartjuk helyesnek az illető gyüle- sezők azon eljárását: hogy a Feleden tartott gyűlésre a rimaszécsi járás legnagyobb részét meg nem hívták, — nem tartjuk helyesnek, hogy e néhány érdekelt tagból álló gyűlés közleményét, illetve kérvényét nagy betűkkel így írta alá: „a rimaszécsi járás közönsége.” — Nagyon esá- lódnak a t. gyülesező urak, ha a rimaszécsi járás közönsé- gét csak is annyinak tartják, mint a hányan e gyűlésen jelen voltak! Bizony erre nézve sem ártott volna egy kis „alapos” kimutatást közzé tenni az ott tárgyalt statisztikai adatokból! — Végül nem tartjuk helyesnek: hogy ezen ön- érdek szülte és nagyító üvegben megírt kérvényt kortesfo- gásból már most hírlapiilag közlésezzik, holott annak az ut- után lett volna helye, midőn a legközelebbi megyegyűlésen érdeme szerinti megkereszteltetésben részesül.

Bizony urak — farsang lévén — sokkal jobban vette volna ki magát, ha ilyfermá cikket tesznek közzé: „A rim- aszécsi járás vadászatkézdő közönségének egy csekély része február 9-én kedélyes lakomán gyült össze Feleden. Az első köszöntőt N. N. mondotta, közhelyesléssel találko- zott, és egyhangulag elfogadtatt az azon indítványa, hogy addig is, míg salonákra lehetne vadászni, tartassék egy nagy hajtóvadászat a vidéken kőszál „járás i szé h e l y - k é r d é s ” nevű nemes vadra. stb. stb.”
Mi a kérvény beltartalmát illeti: nem áll az, hogy Feled volna a járás központja: mert ha a járást nézzük Derecsénytől Usomáig, ez egy behajlított kar forma alakot képez, melynek a könyök csuklóját, vagy is központját Rim- aszécs képezi, nem pedig Feled.

Nem áll az, hogy Feledhez több helység feküdnék közelebb, mint Rimaszécshez; mert elkezdve Bugyikfalától Sajópuspókiig, Hangonyig, Dobócaig, épenannyi helység fekszik Rimaszécshez közelebb, mint a mennyi fekszik Fe- ledhez a pusztákkal együtt. — Ha pedig a helységek nagy- ságát, lakosainak számát tekintjük — már pedig ez utóbbit kell tekinteni, mert a nép megy a szolgabíróhoz, nem pe- dig maga a helység — akkor Rimaszécs határozzottan előny- ben áll, a mennyiben a hozzá gravitáló Rimaszécs, Alsó- Balog, Felső-Balog, Alsó-Bátka, Felső-Bátka, Bugyikfala, Czako, Csz, Derecsény, Dobóca, Dulháza, Alsó-Hangony, Felső-Hangony, Harmacz, Iványi, Jéne, Gesztes, Marton- fala, Meleghegy, Pádár, Perjese, Radnót, Rakottvas, Sajó- puspóki, Susa, Szentsimony, Tamasi, Ujfalu, Uraj, Uzapan- nyit, Velkenye, Zádorháza, Zsip helységekben a legközeleb- bi népszámlálás szerint 16.266 lakos, míg a Feledhez gra- vitáló Feled, Ajnáskút, Almásy, Balogfala, Bellény, Béna, Csoma, Darnya, Détér, Dobfenek, Dusa, Egyházabást, Gesz- tete, Gortva, Gömöri, Guszóna, Jánosi, Jeszte, Kerekgede, Kisfalud, Majom, Pálfala, Péterfala, Serke, Sid, Simonyi, Sörg, Szutor, Tajti, Várgede, Zabar helységekben csak 14.761 lélekszám van.
Az meg valósággal nevetséges indok, hogy Rimaszécs-

taad fel, hogy ha az ember egy mértföldet megy lépesön, épenannyi mozgást tesz, mintha tíz mértföldet menne si- kon. Neked erre a legszebb alkalmad lett volna, de vajjon felhasználta-e azt? S mennyiszor?

Fr. Erre egész határozottan nem felelhetek.
P. Tehát én teszem helyted.
Fr. És mi volna az?
P. Becsületekre egyszer sem tetted. A lefolyt nyár alatt mindig hat órák mentél oda, a kedves nőt szép gyermekeket s házi barátokat készeknek találtad arra, hogy téged sétádban kövessenek s a legkellemesebben mulattas- sanak. De mit cselekedté? Kiültél az erkélyre, a szép ki- látást dicséérted s a gyönyörű kertet lábaidnál szemlélted, de e lábakat egyetlen egyszer nem hoztad mozgásba, hogy onnan leszállva körül sétáltál volna. Ellenkezőleg thea és kockajáték mellett kilencz óráig maradtál székhéztapadva és ezt azon felül, miután már két órát játszottál ebéd után. Ha mégis, legalább onnan gyalog mentél volna haza, né- mileg helyrehozandottad a dolgot, de nem, kocsidnak kellett előállani. Mikép lehet ily életrendszer mellett azt kívánni, hogy az ember egészséges legyen?
Fr. Most újból meggyözdöttem azon példaszó igazsá- gáról, hogy bűneink és hibáink mindig többek, mint gondoljuk.
P. Igen, igen, ti filozófok mindig szép elveket vallo- tok szóval, azonban mint tudatlan iskolás gyermekek ese- lekesztek.
Fr. De hát bűn-e kocsin járni?
P. Rádnézve minden bizonnyal, mert te nem mond- hatod, hogy a nappali teendők miatt fáradt volnál, te ne- ked szórakozás végett nem kocsiznod kellene.
Fr. Mit cselekedjem hát kocsimmal?
P. Egesd meg, ha ezt teszed legalább egyszer felme- legszed nála. Vagy ha ez nem tetszik nézd meg a szegény földművelőket a mezőkön, szőlőhegyeken Antenil, Passy, Chailatnál stb. Találsz ott négy vagy öt öreg férfit vagy nőt, kik a munka és az évek terhe alatt sohajtoznak, s ke-

ben nem lehet a Rima folyótól menni. — Mintha Feled nem épenygy a Rima partján feküdnék, mint Rim- aszécs. Az az indok sem ad Felednek előnyt, hogy négy egymást metsző országútnak a gócpontja, mert Rimaszécsét épen ugy négy országút metszi, vasútja épen ugy van mint Felednek. Az az egy indok azonban, hogy: „Feleden a Ri- ma balpartján számtalan iparos lakik” helyes, azonban azzal a küllőbbséggel, hogy azok nem „kőművesek” mint czikk- író állítja, hanem bórnek való 5 frtos lovak összevásárlását gyakorló új magyarok. — Tiszteljék az ilyen ipart, ezek bizony nem építenek házat a hivatalnak.

A mi tehát Felednek van, az Rimaszécsnek is van, sőt Rimaszécsnek többje van: a járásbíróiságával, országhi- rű vásáraival, esendőrségével, patikájával, számos boltjával, sőt mártius 1-től fogva több lesz a heti vásáraival is és a mi földoloz: többje van egy miniszterileg megerősített me- gyei határozattal, „hogy t. i. a járási székhelynek Rim- aszécsnek kell lenni.”

Kár tehát az uraknak még e határozat után is a já- rási székhelyen évdőni, olyan fűr az a miniszteri határozat után, mint az ünnep után való cantálás! — E helyett bi- zony hasznosabb dolgot mivelhetnének, ha annak esinálná- nak propagandát, hogy az évenkénti sorozás is járásunkban lenne, ne pedig szégyen-szemre más járásban. Rimaszécs vá- rosa e czelra is kész ingyen helyiséget átengedni.

Hogy pedig Rimaszécsen nem volna bérbevehető la- kás, azt mi most halljuk először. Rimaszécsen most is van 5—6 kiadó lakás, tavaszra pedig ugy az uraság, mint egye- sek is építenek.

Rimaszécsról csak az mondhatja, hogy nincs lakás, a ki nem a végett jár itt, hogy lakást kapjon, hanem a vé- ggett, hogy ne kapiaa.

Rimaszécs város képviselő testülete.

Felhívás.

Gömörmegyének rimaszombati közkórházában napról- napra szaporodik a gyógyulást keresők száma, s míg mind- azokról teljesen gondoskodva van, melyek a hasonczelu in- tőzetekben megkivántatnak, egyről. — t. i. az üdülő betegek szórakoztatásáról — mi pedig a javulást nem kis mérték- ben segíti elő, küllőöse még most, midőn a séta a szabadban meg nem engedhető, — legjobb akaratuuk mellett sem gondoskodhattunk; ennek következtében a szenvedő em- bertársak nevében tisztelettel felkérem megyénknek minden rendű és rangu lakosát, hogyha nélkülözhető és szórakozást nyugtí olvasmányokkal magyar, német vagy tót nyelven rendelkezik, adja át a kórház gondnokának, hogy az üdülő betegek olvasás által kellemes szórakoztatást találhassanak. Az átvett és rendelkezésünkre boacsátott könyveket nyilván- nosan nyugtázzuk s azokból egy kórházi könyvtárt fogunk alakítani.
Dr. Szabó Samu, igazgató.

Hírek és vegyések.

Lelkészválasztás. Tury Sándor simonii ref. se- gődellekés a hűbői ref. egyház hívei által egyhangulag lel- készsé választottat.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter az 1883. évi XL. t. cz. 83. §-a értelmében állami védrehajtóká Gömör- megyébe Bisthy Bertalan, Perjessy Gyulát és Zsigardy La- jost nevezte ki.

Eljegyzés. Maklár István mikolesányi földbirtokos kedves művelt leányát, Irma kisasszonyt, e napokban jegyezte el ifj. Gaskó János városunk egyik derek és tö- rekvő ifju iparos. Áldás, szerenese, boldogság legyen osz- tályrészük!

Halálozások. Hennye Kálmán helybeli ügyvédet s közeletünk egyik buzgó és tevékeny bajnokát súlyos esá- ládi gyász érte. — Ugyanis leánya Anna e hó 18-án alig pár napi szenvedés után elhunyt, magával vite a szülők reményét és boldogságát. — A kised hantja felett legyen könnyű a föld, a megszorodott szívű szülők pedig talál- ják fel az elvesztett örömöt többi gyermekeikkel! — Len- gyel Ferencz uzapanyiti ref. lelkeszt és Lengyel Sá- muel rimaszombati ifju derek polgárt családi gyász érte. Edes atyjuk, a szelidség és becsületesség példányképe, Len- gyel József elhalt e hó 19-ikén. Az elhunytban gyer- mekei a gondos apát, a rokonok, barátok és tisztelők a jó

szerves napi munkájuk után, még egy-két mértföldet kell kutyhójukig gyalogolniok. Parancsolod meg kocsisodnak, hogy szedje föl öket és vigye haza. E jócselekedet hasznos lenne lelked üdvére s egyszersmind — ha te magad gyalog mégysz — tested üdvére is.

Fr. Madame! Ön valóban untató.
P. Jó, tehát gyorsan ismét dolgomra. Tudnod kell, hogy én orvosod vagyok. Nesze. —
Fr. Oh, — oh, mily átkozott orvos.
P. Haláltlan, nem haltál volna-e meg már régen a köszvényben, vízkórban, szélhűdésben, ha én nem könyö- rültem volna rajtad?
Fr. Meglehet, meglehet s ezért önnek igen le vagyok kötelezve, de ha kérnem szabad, hagyjon el végképen, mert ugy érzem, jobb volna meghalni, mint ily fájdalmasan gyö- gyíttatni. Gondolja meg ön is, hogy én szinten tettem némi barátságot ön iránt, midőn soha sem egyeztem bele, mikor önt bennem elnyomni akarák, voltak legyen azok orvosok vagy charlatánok. Tehát ha ön el nem hagy, bálátlan ön is.
P. Nem hiszem, hogy valami nagy kötelezettséggel tartoznám lenni irántad. Kérem is én a kuruzslás hóhérait. Ezek téged megölhetnek, de nekem nem árthatnak. S mi az igazi orvosokat illeti, ezek végre meggyözdöttek azon igazságról, hogy a podagra nem betegség, hanem valósiságos gyógyszer és hogy a gyógyszer nem kell gyógyítani. De lassunk ismét dolgunkhoz.

Fr. Oh! — legyen oly jó, hagyjon el engemet. Szen- tül ígérem, hogy jövőben nem fogok többé sakkot játszani. mértékletesen élek és naponként kellő mozgást teszek.
P. Ismerlek már. Az ígéretekben bőkezű vagy, de ha már néhány hónapon át jól érzed magadat, ismét azt tes- zed, a mit azelőtt. Azért végezzük be előbb rendesen szá- madásunkat. Egy kevés ideig még foglalkozom veled s az- tán ez uttal elhagylak. Biztos lehetsz benne, hogy ismét jókor megjelenek, mert irányodban mindig jóindulattal va- gyok és maradok.

szívü emrberbarátot siralják. Legyen nyugalma esendes s emleke felett örködők a kegyelet!

Megsemmisített választás. A nyustyai körorvosi állomásra — mint már jeleztük, — a múlt hó 29-ikén Burján Józsefet választották meg. Azonban az alispán tekintettel arra, hogy az illető Magyarországon érvényes oklevéllel nem bír, továbbá hogy a törvény által megkövetelt egy évi gyakorlatot kimutatni nem tudja, végre mert többben szavaztak különösen Klenószról olyanok, kik szavazásra jogosítva nem voltak s több község képviselői az illető személye ellen is kifogást emeltek : a választást megsemmisítette, s az illető járás szolgabíróját új választás kintételére utasította.

A megyei kózkórház ügyében e hó 20-án Szentagh Bertalan alispán elnökleletén gyűlést tartott a kórházkezelő bizottság. E gyűlésben lett elhatározva, hogy tekintettel a folyton jelentkező betegek nagy számára, a már teljesen berendezett 48 ágyhoz még 32 ágy rendezessék be, így megyénk kózkórháza egyike leend a nagyobb megyei kózkórházaknak.

Elnökválasztás. A rimaszombati ír. hitközségben — mint lapunk múlt számában jeleztük — e hó 21-én volt az elnök választás. — Kezdetben két párt közdött egymással, de úgy látszik, hogy a választás előtt mindkét jelölt visszalépett s az egyetértés további fennmaradása végett azon tervben állapodtak meg a hitközség befolyásosabb tagjai, hogy egy kormányzó testületet állítsanak a hitközség élére az eddigi teljes hatalmu elnök helyett. — A választás is ez irányban vitétt keresztül, mi igazolja azt, hogy izraelita polgártársaink az alkotmányos kormányzat iránt nemcsak bírnak érzellemmel, de azt saját körükbe meghonosítani akarják és tudják is. Már ez is nagy haladás s még szebb reményekre jogosít benünket miszerint elhatározták, hogy jegyzőkönyveiket ezután magyarnyelven viendik, sőt hisszük, hogy rövid idő alatt a németnyelv helyett ezt fogják használni szóban és írásban egyaránt. — Legalább erre enged következtetni a megválasztottak névsora, mert ezek mindenikében a józan haladás hív bajnokait látjuk. Elnök lett: Dickman Ignác; helyettes elnök: Engel Adolf; pénztárnok: Weisz Sámuel; ellenőr: Holländer Lajos; gondnok: Winter Farkas; tanácsosok: Weisz Károly, Gellmann Sámuel, Derey Mór, Kármán Sámuel, Deutsch József, Dickman Márk, Hegedüs Lipót, Gömőri Ede, Bodori Adolf és Bondy Lipót.

Tűz ütött ki e hó 21-ikén d. e. 9 órátkor Rimaszombatban a temető-utca egyik házában, hol már több ízben fordult elő ily szerencsétlenség. Dacára annak, hogy tűzoltóink gyorsan a helyszínére siettek s derekasan hozzá-láttak az oltáshoz, három lakóház lett a lángok martalékává. Hogy ily aránylag csekély kárral vétethetett eleje a szerencsétlenségnek — tekintve az összezsúfolt és faszindellyel fedett épületeket, a tűzoltók buzgalma mellett annak tulajdonítható, hogy teljes szélesed uralkodott, bár nem értjük az illetőt, kinek lakában már rövid idő alatt harmadizben fordult elő hasonló eset, ki emellett köteles is, s így példásan temérdek gyűlékony anyag volt felhalmozva, hogy a multon nem okult, mert hogy vétkes könnyelműség folytán támadhatott a tűz, arról mindenki meg van győződve a fentebb említett előzmények után.

Szerencsétlenség. A Rimaszombatban e hó 21-ikén történt tüzeset alkalmával emberélet is esett áldozatul, bár a közvetlen tényező nem ez volt. Ugyanis a tűzoltók által körülzárt téren kívül s ettől nem messze egyik épület hátsó kapujától többen néztek a tűzoltók működését. A tömeg között állott a 13 éves Juhász Mihály, a helybeli rom. kath. elemi iskola V-ik osztályának növendéke is. Ugyanekkor egy vidéki úri ember az illető épület udvarán ment keresztül, látva, hogy az utcán nem lehet közlekedni. Midőn a kapuhoz ért, lova reá lépett a kapu talpfájára, minek következtében a boltzatot tartó faragott kőoszlopok egyike kidől s az ott álló gyermeket oly erővel sújtotta fölé, hogy azonnal szörnyen halt. A szerencsétlenségért kit illet a felelőség, hisszük, hogy a vizsgálat kiderítendő. Vannak a kik az illető tanítót kárhozták, kitől — mint biztos forrásból tudunk — a gyermek megszőkött, mások az átvonuló úri embert vádolják, míg némelyek úgy okoskodnak, hogy azt, vagy azokat kell kérdőre vonni, kiknek felügyelete és gondozása alatt áll az illető épület, mert tapasztalatból tudják, hogy az egyes háztulajdonosok a mily pontosak a házbér felszedésében, ép oly kevés gondot fordítanak — kevés kivétellel — a lakó házak s az ezek mellett bérbeadott melék helyiségeknek gondozására.

Nagy tűz volt Pádárban e hó 12-ikén esti 6 óra után. Hét lakóház, hat csűr és több más melléképület lett a lángok martalékává. — A tűz aligha nem gyújtásból eredt, mert lakodalom lévén a faluban, itt egy pár ember összeszólalkozott, s a vizsgálódók eltávozásá után kiütött a tűz, melyet csak kevesen oltottak, míg nem a szomszéd falvakból — jóképen a hercegi tisztek meg nem érkeztek, kiknek néhány lelkes és bátor emberrel — hosszas küzdelem után sikerült a tüzet localisálni s végre eloltani. A leégett épületek közül csak kettő volt biztosítva, minek folytán őt esalád teljesen koldusbótra jutott, s hogy a munkaidő beálltaig eltengethessék magukat, jószívü emberek segélyére vannak utalva.

Utonállás és rablás. Rózsa Máté, rimaszombati lakos földet adott el 575 forintért. — A vételárért rándult át folyó hó 21-én a délutáni órákban Zeherjerre, zsebébe téve 3 firt 6 krt. — Minthogy a vévő azt mondta, hogy a pénz csak akkor fogja kifizetni, ha a törvényszéki végzést az átíratásról megkapja, d. u. 4 óra tájban visszaindult Rimaszombatba. Zeherjer végén esatlakozott hozzá Patkó Ambrus zeherjeri lakos s később egy Tóni nevű cigány is elérte őket. — Utközben Patkó, kinek széles nadrágszíja volt, míg Rózsának keskeny és vékony, erővel cserélui akart Rózsával, ki midőn azt mondta, hogy ő nem cserélhet, mert a vastag és széles szíjnak hasznát nem veheti, mellbe esapta. Az ütés következtében Rózsa elesett s míg Patkó mellére térdelt, Tóni cigány fojtogatni kezdte, pénzt követelvé tőle. — A megtámadott, kit a vér elborított, könyörgött megtámadóinak, hogy ne bántsák, hiszen inkább a nála levő 3 firt 6 krt átadja. — Ez hatott s a rablók a zsákmánnyal meglegedve eltávoztak. — A sebesült tüstént a csendőrséghez futott s jelentését beadta. Az illető ezinkosok most a rimaszombati törvényszék börtönében várják megérdemelt büntetésüket.

Megfult a szalmában. Balogon e hó 19-ikén egy 13—14 éves Végh János nevű fiú a szalmakazalból alomnak valót huzván, a kazal teteje, — mely feltámasztva nem volt. — reá omlott, s mi előtt a leomlott szalmarakás alól kiszabadíthaták volna, megfult.

Vettük a Rimaszombati Takarékpénztárnak a mult 1883. üzletév forgalmáról szóló kimutatását. — E szerint a forgalom volt: 2755634 firt 01 kr., vagyona: 1688451 firt 75 kr., jövedelmé: 111435 firt 17 kr., mely összegből a tiszta jövedelem gyanánt: 24172 firt és 24 kr. van feltüntetve.

Majláth országbíró gyilkosain tegnap hajtották végre a legfőbb helyen is helybenhagyott halálos ítéletet, mely tegnapelőtt hirdettetett ki. — Az ítélethirdetés után mind három elítélt a melléjük rendelt lelkészekkel együtt szigorú fedezet alatt a kerepesi úton levő fegyházba vitetett. Holmár számukra a síralomház el volt készítve. — A lelkészeket mindhárom igen szívesen fogadta és sorsával kibékülve ment mindenik a halálra. A három bitófa 11 láb hosszú fényő gerendából készült, felül üres borog, alól pedig esigálval ellátva. A végrehajtást úgy rendezték, hogy Berecz, kit legutóljára akasztottak fel, nem láthatta társainak kivégeztetését. A holttestek az anatómiai, élettani és anthropologiai laboratoriumokban feldolgoztatnak.

CSARNOK.

A fekete pontok.

(Előszó.)

Irta: **Meréay László.**

(Folytatás.)

— Ühm! csak magannak okoztam kárt. Ezután tehát mégis csinálni bírok a szellemeskedéssel, hisz oly bohó, mulatságos alakok: mindig vagy az első vagy az utolsó szótagot ismétlik. Majd csak kitanulom a módjukat és majd csak beszélgetek velük, hátha még hasznomra fordíthatom ismerettségüket? ... Dolgozom kell azért új tollat veszek elő.

Varga aztán kiválasztott a tolltartóból egy hasas és sárgás színű tollat, melynek száma kerek szám ép 100 volt.

— Te vagy az én legkedvesebb tollam, veled szeretek legjobban írni, könnyen és simulekényan futsz a fehér lapon s nem akadsz meg minden apró papírgöcsben, hajszáiban és foszlányban. Ugy-e kedves tollam, te nem szenvedsz igazét alatt s nem vagy megbüvívlve, mert nem bujt beléd valami gonosz manó egy szegény ördög bosszantására? Megpróbállak kedves, vajjon milyent fogsz?!

Varga aztán kibeszélhetlen kellemmel szájához emelte kedvenc tollát s nyelve hegyével gyöngöden megnedvesítve azt tentába mártá, s írni kezdett. E szót veté a papírra: pennapróba.

— Pennapróba, sugá utánna a toll. Varga majd hanyatt vágódott esodálkoztaban; de azért magát mérsékelve szép esenesen letette a tollat és maga elé bámult; domboru magas homlokán pedig hideg verejtek gyöngyözött s végre megszólt?

— Hát még ez is? Oh te halátlan, pedig hogy szerettelek!

Egész testemben reszketek, fázom és mégis izzadok, most hőség fog el s kopasz fejem mégis mily hideg! Ejj ez a toll mégis csak az enyém, péuz ad am érte s egy hályagos szemű öreg zsidótól vettem, darabja majdnem egy krajczárba került? Tizenkét darabot vettem s tíz krajczárt fizettem érte, hatot már elhasználtam, ott lever érintetlenül a hatodik pedig megtagadá, az engedelmisséget! Vetem, birtokomban van és így teljes a tulajdon. S e szerint jóhiszemű, jogszerű és valódi birtokosa vagyok. S ha az vagyok e tollnak, mégis csak nekem, a teljes tulajdonosnak kellene engedelmesskednie?! Kifogok rajta, latinul írok vele hátha ezt a holtnyelvet nem érti? Ujra kézbe vette a tollat s leírta e latin szavakat: probatio calamis.

A toll utána rezgét:

— Probatio calamis!

Varga ismét az asztalra helyezte a bűvös tollat s csak úgy messziről beszélgetett vele, kezefeje mintha sütötte volna a toll, meleg volt, kis és névtelen úja sajongva égett.

— Hát te még latinul is tudsz? Ugyan jó, legalább társalaghatunk. Oly rég nem beszéltem már latinul, pedig csak töredeztve beszélem azt és hibásan, és ha tudsz, akkor megérted te halátlan, mit tesz e rövidke velős mondat:

„Et tu mi fili Brute.“ Mert te adod meg nekem végtére is a halális döfést!

A bűvös toll újra egy mozdulatot tett. Jól látta tulajdon szemével látta a toll önmozdulatát.

— Nem tetszik, fáj neked a mondat, nekem is fáj! A toll ismét megmozdult.

— Szavaim sértettek, vagy latinul nem akarsz társalogni? Jó folytassuk tehát magyarul, írni, dolgozni akarok veled!

A toll Varga felé gurult ki, megrezzent e mozdulattól, de azért beszélt hozzá siró hangon.

Tanácsosom sürget, és ugyan szorgalmaz, kétszer is megkérdezte már, hogy készen vagyok-e? mert lásd, ez ügydarab nagyon sürgős, hogy miért? — azt ő tudja. Készen is lettem volna én már azzal, de szellem-társaid nem hagyták békét: tollam hegyeiről ellopták a szót, agyamból a gondolatot s a mit immel-ámmal nagyoltam is freesenő tonta-permével borítak el és a munka-lásd kárba veszett! De dolgozni kell, mert azért fizetnek. Ezt az ügydarabot ma be kell fejeznem, érted? Ismétlém: ma kell befejeznem, azért, ha az ördög maga bujt is beléd — én dolgozom veled!

Varga most már harmadszor vette kézbe az elbűvölt tollat.

— Dolgozassunk együtt tollacskám, te is jobban tenőd, ha munkámban segítenél! Röviden, értelmesen és határozottan írjunk: egy szóciskával, sem egy vonással sem többet, mint a mennyit épen kell. A rövid és velős kifejezéseket, úgy hiszem szeretet? — azért a hosszú és sovány mondattal, vagy ép czikornyás szóvirággal nem akarlak elárasztani, mégkevésbé szóvirágba fullasztani! De fogj már s ird le e betűt T, — s aztán a mi utánna következik: e — k — i — n — t — e — t — e — s, azaz Tekintetes. Ez egy hatóság czime és mivel az hatóság: ugy-e nem tagadod meg tőle a jogos czimet.

Varga írni próbált a bűvös tollal, de az most sem fogott!

— Nem fogsz, — de én kényszerítlek s ujból tentába mártlak. — most sem fogsz? Ejj, mi a bajod, mond mi lett? Nézzek: semmi, — s azért én addig verlek a fekete kutyvadékba, míg magad is megsokallod; mert tud meg, hogy ha az ördög maga bujt is beléd — attól sem félek. Nem én, ha mindjárt Lucifer ő felsége bujt volna is beléd.

— Varga ur, Lucifer nem felséges ur, — kötekedt a toll!

— Nem-e? Lám még ezt sem tudtam. — Lucifernél még hatalmasabb szellemek is vannak. — Például te, — hízelt Varga a tollba relyezett szellemnek.

— En nem, mert ifjabb nálam és e czim felséges még engem sem illet meg, hanem magasabb czim. Rokonom ő a roszbán, épazért ő egészen más irányban működik!?

— Hüm: hát ti köztetek is van rang- és czimkülönbség, mint mi köztünk, tisztviselők közt különösen.

— Van: első, második és harmad osztályu szellemek, kik szölgálatunkra állanak, több apró szellem társaikkal együtt mint: manók, sutinák, más nyelven dzsinek és démonok, patvarok, törpék, óriások, szolgállekek és még más számtalan szellemek, kik asztalod körül leskelődve, esintalankodnak veled s halomra gyűjtik munkás hangyaként a szellemi morzsákat.

— Óh a söpredékek! — No csak ne oly fennen, mert majd megtréfálnak. — Meg s hogyan?

— Elesenik legvelősb gondolatodat, fontos okaidat és súlyos érveidet, magat a szót és a legszűgségebb szólam határozatát.

— Azért nem tudok hát én dolgozni ugy, mint azelőtt; azért reked néha hát egy-egy szó tollamban! Most már tudom. Patvar vigye őket. De tán te csak nem bánsz velem oly kiméletlenül?

Nem — csak érdemed szerint.

— Erdemed szerint? — akkor rem félek tőled, sőt ragaszkodom hozzád. Mert te akkor segítesz s kieszközölöd, hogy a III-ik osetályból átlépsek a II-ik osztályba, mert lásd, oly jól esnék nekem, az is ötven forinttal lenne több.

Családos ember vagyok, nőm s öt elő szép gyermekem van.

— Nem segítlek — kötekedtet vele a szellem.

— Nem-e? Köszönöm ösztentéséged, te legalább határozott feleletet adtál s ahöz tarthatom magam. De mond — miért nem?

(Folyt. köv.)

Hivatalos közlemények.

Rozsnyói járás szolgabírójától.
Pályázati hirdetésny.

342. sz. — A esetneki körorvosi állomás Dr. Pártos Henrik leköszönése folytán üresedésbe jöven, ezen állomásra pályázatot nyitattik, s annak választás utján leendő betöltésére határidőül 1884. márczius hó 10-ik uapjának d. e. 10. órája tüzetik ki a hely színére Csetnek nagy községbe. A körorvos fizetése évi 500 firt., azon kívül gyógykezelési díj czimén nappali látogatásért 20 krt, éjjeliért 40 krt huz. Fuvardíjat a gyógykezelt természetben tartozik az orvos részére kiszolgáltatni. — A megválasztandó körorvos tartozik kerületét havonként legalább egyszer bejárni s a szegényeket ingyen gyógykezelti. — Pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket f. évi febr. 29-ig annál bizonyosabban adják be aláírotthoz, mert a később beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Rozsnyó, 1884 febr. 1-én. (P. H) **Kubinyi, sz.-bíró.**

A rimaszécsi járás szolgabírójától.
Pályázati hirdetésny.

196. sz. — Melylyelközihirrű étetik, miszerint az üresedésben levő ajnácskői körorvosi állomásnak választás utján betölthetésére határidőül Ajnácskő községbe f. év márczius 20-nak d. e. 10. órája kintüzetik, a pályázati határidő márczius 15-ig járván le. A megválasztandó körorvos évi illetménye 400 firt, 100 firt lakkbér, helybeli gyógykezelési díj 20 krt., kívül a körben nappali látogatásért 30 krt, éjjeliért 60 krt, a betegek tartozván az illető körorvos fuvaral elátáni, minden hónapban azonban köteles a megválasztott körorvos legalább egyszer saját fuvarján minden községben megjelenni s addig ott maradni, míg minden betegget meg nem vizsgált. — Kelt Feleden, 1894. január 19. **Sándor Béla, szolgabíró.**

Pályázati hirdetésny.

396/1884. sz. — Gömörmege tornallyai járáshoz tartozó oldalfalvi körjegyzői állomás a volt körjegyző lemondása folytán üresedésbe jöven, ezen állomás betöltése végett nyílt pályázat nyitattik.

Az oldalfalvi körjegyzői évi fizetése 600 firt, mely összegben az irodai átalány és lakkbér illetmény is bent foglalattik.

Felhivatnak ezen állomást elnyerni óhajtok, hogy a körjegyzői vizsga letétel és jelenlegi működéséről szóló bizonylatokkal felszerelt pályázati kérvényüket aláírott szölgabíróhoz a folyó évi április hó 1-ig annyival inkább adják be, mivel a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A választás határnapja Oldalfalva község házába a f. évi április hó 3-án délelőtt 10 órára tüzetik ki.

Tornallya 1884. február hó 21-én. **Szontagh Zoltán, szolgabíró.**

Szerkesztői üzenetek.

F. N. Várjuk.
D. B. Utunk indítottuk.
F. B. F. I. Szintén.
V. L. Amaz jönni fog, ennek pedig egész terjedelmében helyet már nem szoríthatunk.
K. M. El van lapitva s inkább néplapba való.
P. L. Hasztalanul vártuk.

Felelős szerkesztő: **Bodor István.**

Magán hirdetések.

Válogatott oberdorfi sárga kerek repárolt termelt, mult évi termésü egészen biztos

takarmány-répa-mag
megrendelhető és átvehető **Bornemisza László-nál** Rimaszombatban.

Ára kilonként **45 krajczár.**

MEGHIVÁS.

A „Gömörmezei Nép- és Iparbank“

részvényesei

1884. február hó 28-án d. e. 9 órakor

a „Három Rózsa“ vendéglő nagy termében tartandó

rendes közgyűlésre

2-2

ezenel meghivatnak.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény

5591/1883. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, — hogy **Kovácsik Mihály** végrehajtónak **Szántó János** végrehajtást szenvedő elleni 43 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő osgyáni községben fekvő — az osgyáni 51. sztjkyben foglalt 2/4 urb. telekből — Szántó Jánost illető 1/4 részére — az árverést 359 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi ápril hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Osgyán községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megalapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 35 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881. LV. t. cz. 72. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átjuttatni. Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Rimaszombaton, 1883. október hó 30-án.

Fornét, kir. tszéki elnök.

Pályázat.

A nagy-rőcezi kölesönös segély-szövetkezetről üresedésbe jött ellenőri állomás betöltésére ezenel pályázat hirdetik. Évi fizetés 600 frt. A választás egyelőre csak egy évre terjed, melynek lefolyása után, valamint később minden harmadik évben az alapszabályok értelmében megerősíthető.

A magyar és tót nyelvbeni (jó, ha németben is) valamint könyvvitelbeni szükséges jártasságról és eddigi feddhetetlen életéről kellő bizonyítványokkal ellátott folyamodások f. évi márczius hó 31-ig az alólirt igazg. elnökséghez intézendők.

Kelt Nagy-Rőczen, 1884. évi február hó 5-én.

Hlavács Sámuel,

mint a nagy-rőcezi köles. segély-szövetkezeti igazg. elnöke.

2-3

Arlejtési hirdetmény.

A nagymélságu m. kir. közmunka és közlekedési miniszterium f. évi február hó 11-én 4638. szám alatti kelt magas rendelete folytán a gömörmezei Budapest—Vác—kassai államuton 1884. 1885. és 1886-ik években eszközleendő kavics szállítás biztosítása iránt zárt írásbeli ajánlatok után verseny tárgyalás fog 1884. évi február hó 28-ikán Rimaszombaton, a m. kir. építészeti hivatal helyiségében tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy írásbeli ajánlataikat az említett helyen a gömörmezei kir. építészeti hivatalhoz a tárgyalás napon délelőtti 10 óráig nyújtsák be, minthogy később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlat egyes utmesterségekre és pedig rimaszombati utmesterségre 1228 garmada 7714 frt 46 kr értékkel, a rozsnóira 1225 garmada 4150 frt 05 kr értékkel, vagy pedig a törvényhatóság területén levő összes államutakra 2553 garmada 11864 frt 51 kr-nyi értékkel szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz, az ajánlati összegnek 5%-ka mint bánatpénz csatolandó vagy készpénzben vagy pedig elfogadható értékpapírokban.

Az ajánlatokban az egységi árakból teendő árengedés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Azon ajánlattevőknek, kik a kavics-szállítást el nem nyerték — a letett bánatpénz az ajánlati tárgyalás befejeztével azonnal vissza fog szolgáltatni — az illető vállalkozó pedig biztosítékát 10%-tőlira kiegészítve, a szállítás befejeztéig biztosítékké letéve marad.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, — a kincstárra nézve pedig csak az naptól kötelező, a mikor az a miniszterium által jóváhagyatik.

Az ajánlatban halározottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket az újabb megállapított szállítási feltételeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül alá veti.

A szállítandó kavics mennyiség, minőség, annak egység árai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája a megyei kir. építészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Rimaszombaton, 1884. évi február hó 15-én. A gömörmezei kir. építészeti hivatal:
Beliczay László, kir. főmérnök.

Alólirt tisztelettel hozom a n. é. közönségnek tudomására, hogy Rimaszombaton a főtéren Bernáth Gyula ur házában

férfi szabó-üzletet

nyitottam; — hol mindenféle férfi öltönydarabok a legjobb anyagból készítve jutányos áron megszerezhetők. — Számos éven át mint szabász működvén, szakmámban szerzett bő tapasztalataim és a legújabb szabás folytonos tanulmányozása és ismerete arra képesítenek, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelelhettek.

Számos megbizásért esdve maradok teljes tisztelettel

Rimaszombaton, 1884. február hó 14.

Popper Mihály, férfisabó.

2-3

Hirdetmény.

Rimaszécs város előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy Rimaszécsben — a nagymélt. belügyminiszterium által már régebben engedélyezett **hetivásár újból életbe léptetettvén, az első hetivásár folyó évi martius hó 4-én kedden**, valamint az azután következők is mindig a hét **keddi napján** lesznek megtartandók. — Rimaszécs, 1884. február 21-én. A városi előjáróság.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a több oldalról már számtalanszor történt felszólításnak engedve, a mai naptól fogva izletes étkekkel akár kihordásra, akár pedig lakásomon történendő étkezésre jutányos ár mellett bárkinek készséggel szolgálók.

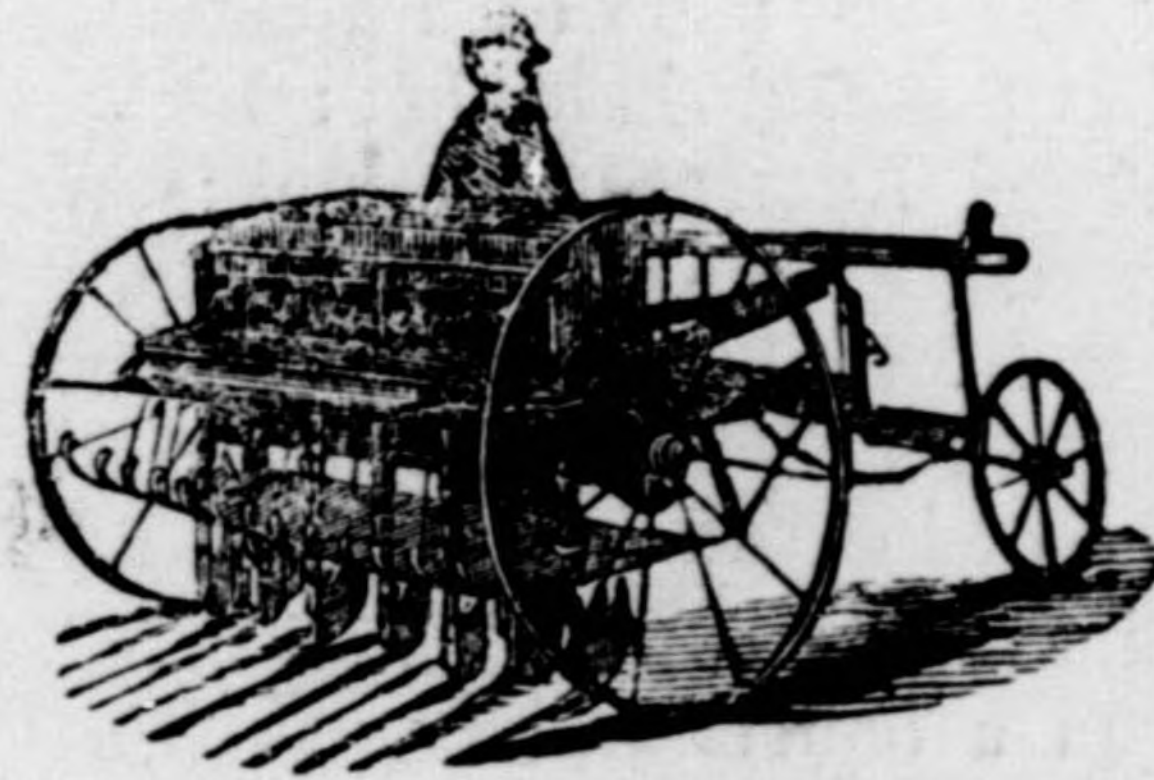
A n. é. közönség kegyes pártfogásába magamat ajánlván, maradtam teljes tisztelettel Rimaszombaton, 1884. febr. 15. **Franz Sománé.**

1-5

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje **Kassán**, eperjesi-ut 6. szám és Kassa mellett a **Csermelyvölgyben**.

Ajánl a t. gazdaközönségnek tava-szi idényre szükségeltető gépeket u. m. **szorvatógépeket, szórva-vetőgépeket, ekéket, boronákat, hengereket, lokapákat, tengeri-morzsolókat, Baker es magtárrostákat, mindenemű szivattyukat, gőzgépeket, gőzkazánokat** stb.

Csermelyvölgyi gazd. gépgyárunkban Kassa mellett **állandóan jelentékeny készletet tartjuk gépgyártmányainknak.**

Képes-jegyzék gazd. gépeinkről, valamint **árjegyzék** öntödénk készítményeiről, kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Előfizetési felhívás

az „ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégebb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merítettnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, a melyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltetnek s melyek mellett ezen felül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségtől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelegen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre . . . 6 frt. | Félévre . . . 3 frt. | Negyedévre . . . 2 frt.
Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

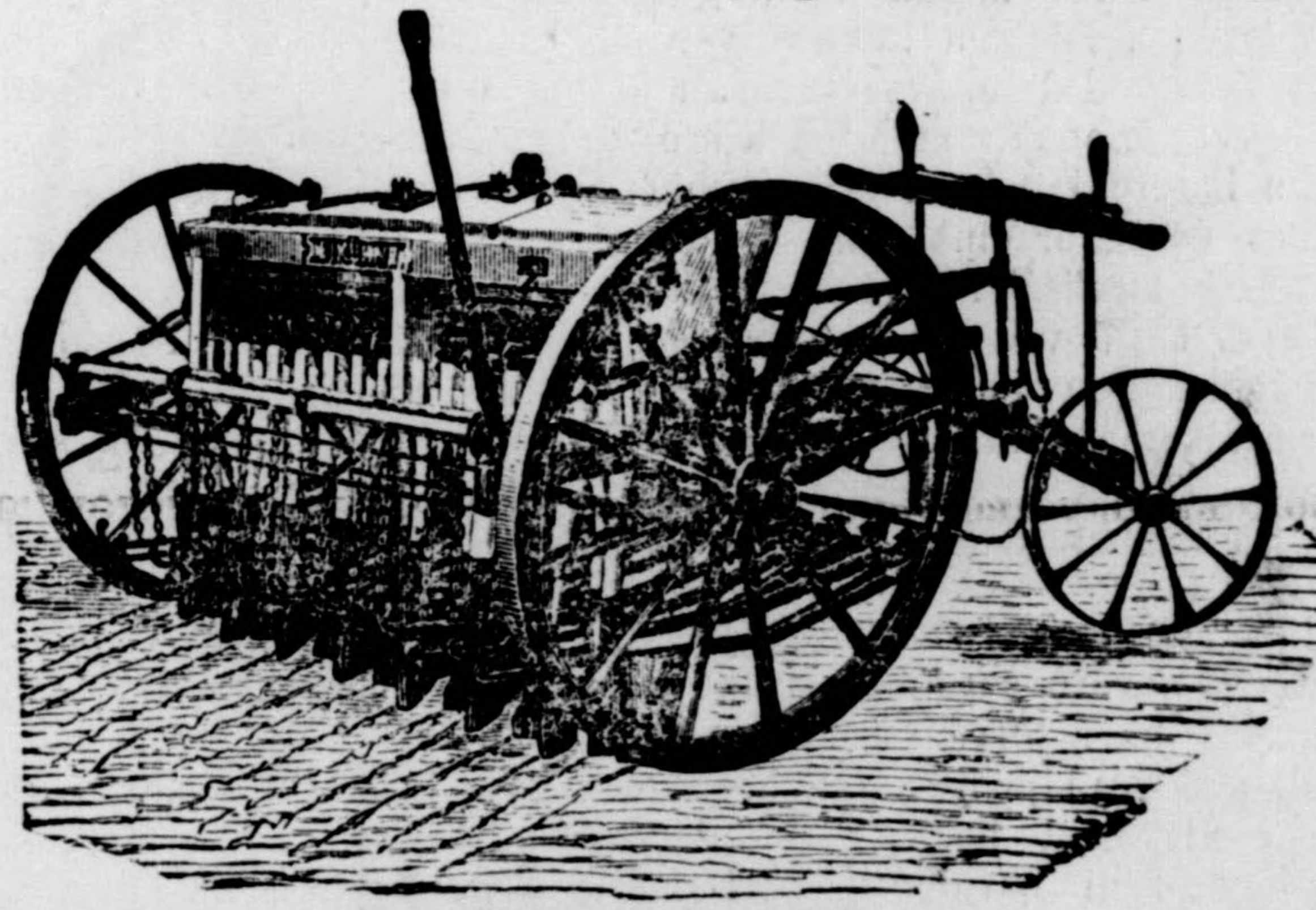
„Árlejtési Közlöny“ kiadóhivatalába,

10-12

Budapestben. Bálvány-utca 3.

3-4

„Hungaria Drill“ sorvetőgép.

„Hungaria Drill“ sorvetőgép.

Gyár, vas-érez és kovácsolható vasöntöde Mosonban. **KÜHNE E.** Főraktár: Budapestben, váci körút 21. sz. (Ipar-udvar.)

Alakult 1856-ban. Ajánlja a legjobbnak elismert, minden eddigi kiállításon a legmagasabb és elsőrendű díjakkal kitüntetett

„HUNGARIA DRILL“ sorvetőgépeit, szorvatógépeket, ekéket, boronákat, hengereket, takarmánykészítő gépeit, járgáncsésplő készleteit s mindennemű gazdasági eszközöket.

MAGYAR IPAR!

Magyarországon és a külföldön több mint 5300 darab „Hungaria Drill“ sorvető gép működik teljes meglegedésre. Árjegyzékek bérmentve.

HAZAI GYÁRTMÁNY!